

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ  
КАФЕДРА ТУРИЗМУ



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму  
та міжнародних комунікацій  
доц., к.геогр.н. Габчак Н.Ф.

« 29 » червня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ТРАНСКОРДОННИЙ ТУРИЗМ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Туризм
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Транскордонний туризм Карпатського регіону» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 24 Сфера обслуговування за спеціальністю 242 Туризм, освітньо-професійна програма «Туризм»

**Розробники:** доц., к.геогр.н. Габчак Н.Ф., ст. викл. Кривенкова Р.Ю.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри туризму  
протокол № 12 від « 22» червня 2021 р.

Завідувач кафедри  проф., д.геогр.н. Машіка Г.В.

Схвалено науково-методичною комісією факультету туризму та міжнародних  
комунікацій

протокол № 7 від «29» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії  проф., д.геогр.н. Машіка Г.В.

© Габчак Н.Ф., 2021 р.  
© Кривенкова Р.Ю., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

**1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**Транскордонний туризм**

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	3-й	-
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 год. аудиторних – 44 год. самостійної роботи здобувача – 46 год.	2-й	-
	Лекції:	
	24 год.	-
	Практичні (семінарські):	
	20 год.	-
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:-	
	-	-
Форма підсумкового контролю: комплексна	Самостійна робота:	
	46 год.	

## 2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна мета навчальної дисципліни «Транскордонний туризм Карпатського регіону» сформувані у здобувачів вищої школи цілісний суспільно-економічний та політичний погляд на особливості та тенденції розвитку прикордонних територій, специфіку транскордонних зовнішньоекономічних зв'язків в межах Карпатського регіону та визначити його роль у підвищенні конкурентоспроможності регіонів в умовах розширення сучасних євроінтеграційних процесів.

Виходячи з мети важливим є набуття здобувачами теоретичних знань і практичних навичок з організації туристичної діяльності в межах транскордонних територій та здатністю працювати в міжнародному середовищі з країнами ближнього зарубіжжя.

Вона є одним з вибіркового курсів програми підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою 242 «Туризм» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і займає чільне місце в циклі дисциплін що поглиблюють професійну підготовку фахівців у сфері туризму.

**Завданнями** навчальної дисципліни «Транскордонний туризм Карпатського регіону» є вивчення системи понять транскордонного туризму, організації різних його форм співпраці, зокрема євро регіонів, нових напрямів здійснення туристичної діяльності на прикордонних територіях, вітчизняного та закордонного досвіду реалізації інтеграційного потенціалу суміжних територій. Реалізація даних завдань повинна забезпечити досягнення мети та формування програмних результатів навчання, а саме:

- засвоєння теоретико-методологічних основ розвитку, аналізу та оцінки туристсько-рекреаційного потенціалу транскордонних територій Карпатського регіону,
- визначення ролі і місця Карпатського регіону у системі державної регіональної політики з туризму;
- аналітична оцінка стану прикордонного та транскордонного простору;
- вивчення характерних рис та особливостей організації розвитку туризму в межах транскордонних територій Карпатського регіону;
- виявлення основних тенденцій і динаміка зовнішньоекономічних операцій;
- вміння здобувачів аналізувати та порівнювати транскордонні туристичні ринки;
- опрацювати та проаналізувати інституційне забезпечення розвитку сфери туризму в транскордонному регіоні;
- формування практичних навичок роботи здобувачів щодо використання методів оцінки туристсько-рекреаційного потенціалу транскордонних територій, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем в туристичній сфері в межах транскордонних територій.

**Предметом виступає** транскордонний туризм Карпатського регіону та його складові – транскордонне співробітництво, євро регіони, існуюча мережа пунктів пропуску через державний кордон, транскордонні проекти, інтеграційний потенціал транскордонного регіону, туристичні потоки, туристичні заклади та інші об'єкти туристичної інфраструктури

Відповідно до освітньо-професійної програми 242 «Туризм», вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

### Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК04.** Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК06.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК07.** Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК08.** Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

### Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

- СК3.** Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

**СК5.** Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

**СК9.** Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

**СК12.** Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

**СК14.** Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

### **3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Ефективність засвоєння даного курсу підвищує попереднє вивчення таких навчальних дисциплін як «Регіональна соціально-економічна географія країн світу та туристичні регіони», «Туристичне країнознавство», «Рекреаційна географія», «Основи безпеки в туризмі» тощо.

Навчальна дисципліна вивчається на III курсі у II семестрі за даною освітньою програмою.

### **4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

Відповідно до освітньої програми 242 «Туризм», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

<b>Програмні результати навчання</b>	<b>Шифр ПРН</b>
<b>Когнітивна (пізнавальна) сфера</b>	
Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	ПРН 5
Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів	ПРН 6
Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.	ПРН 9
Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.	ПРН 11
Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.	ПРН 14
Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.	ПРН 21

**Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Транскордонний туризм Карпатського регіону»:**

<b>Очікувані результати навчання з дисципліни</b>	<b>Шифр ПРН</b>
Вміти оцінювати та генерувати кон'юнктуру туристичного ринку транскордонних територій, інтерпретувати результати дослідження та прогнозувати напрями розвитку суб'єкта підприємницької діяльності в сфері туризму. Здійснювати оцінку регіонального чи локального використання туристичних ресурсів в межах транскордоння.	ПРН 5
Аналізувати в'їзні та виїзні туристичні потоки в межах транскордонних регіонів, здійснювати оцінку їхньої туристичної діяльності, працювати з проектами, планувати і розробляти маршрути транскордонного туризму.	ПРН 6
Здатність приймати оптимальні управлінські рішення і вміння застосовувати інформаційні та digital-технології в побудові вектору розвитку туристичних ринків транскордонних територій.	ПРН 9
Вільне володіння однією або декількома іноземними мовами на професійному рівні. Вміння застосовувати навички мовного спілкування зі споживачами туристичних послуг	ПРН 11
Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття регіону. Рекламувати та поширювати самобутність, культуру та звичаї народу що проживають по обидві сторони кордону в межах Карпатського регіону.	ПРН 14

## **5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

### **Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання**

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

проблемно-орієнтованих інноваційних навчальних технологій;  
лекція-конференція;  
метод ініціативного самонавчання;  
інформаційно-рецептивний;  
ілюстративний;  
репродуктивний;  
евристичний;

Для оцінювання знань здобувачів використовуються наступні форми контролю:

1. Усна (відповідь здобувача на окреме питання теми, бесіда під час розгляду проблемного питання, захист презентації або проекту).
2. Письмова (індивідуальна робота, поточна контрольна робота, модульна контрольна робота).
3. Перевірка рівня навчальних досягнень здобувачів з дисципліни «Транскордонний туризм» здійснюється на основі результатів модульних контрольних робіт та підсумкового контролю.

### **Форми (методи) контролю та критерії оцінювання результатів навчання**

Форми поточного контролю: комплексна

Форма модульного контролю:

комбінована (тести, письмова, усна)

Форма підсумкового семестрового контролю: усна

**Поточний контроль** знань здобувачів здійснюється за такими складовими:

- перевірка знань здобувачів на семінарських заняттях;
- контроль за виконанням індивідуальних завдань та самостійної роботи.

При оцінюванні знань здобувачів до уваги беруться:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- активність у дискусіях та вміння аргументувати;
- виконання практичних завдань;
- підготовка рефератів та їх захист;
- підготовка усних доповідей;
- підготовка презентації та її захист;
- підготовка проекту та його захист, тощо.

Максимальна оцінка поточного контролю становить 50 балів.

### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1,2)

Поточне оцінювання та індивідуальна робота								Сума
<b>Модуль 1</b>								
Поточне оцінювання								
Т 1 5 б	Т 2 5 б	Т 3 5 б	Т 4 5 б	Т 5 5 б	Т 6 5 б	Презент. 10 б	Реферат 10 б	
Модульне контрольне оцінювання №1								<b>50</b>
<b>Разом за модуль 1</b>								<b>100</b>
<b>Модуль 2</b>								
Поточне оцінювання								
Т 7 5 б	Т 8 5 б	Т 9 5 б	Т 10 5 б	Т 11 5 б	Т.12 5 б	Презент. 10 б	Реферат 10 б	
Модульне контрольне оцінювання №2								<b>50</b>
<b>Разом за модуль 2</b>								<b>100</b>
<b>Модульний контроль</b>								<b>100</b>
<b>Підсумкове оцінювання (екзамен)</b>								<b>100</b>

**Форма модульного контролю** – письмова, усна або тестова. Завдання для модульного контролю включає теоретичні питання, що вивчалися згідно програми. Максимальна кількість балів – 50 балів.

Сумарна кількість балів модульного контролю визначається як середнє арифметичне балів за два модулі і складає максимум 100 балів.

Допуск здобувача до підсумкового контролю знань здійснюється відповідно до діючих в університеті положень.

### Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий контроль у формі семестрового екзамену проводиться за навчальним матеріалом, визначеним цією робочою навчальною програмою у повному обсязі за семестр. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий (семестровий) контроль, та критерії оцінювання результатів навчальної роботи здобувачів доводяться до їх відома на початку вивчення дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Підсумковий контроль оцінюється за національною шкалою та дублюється за 100 бальною шкалою з оцінкою ECTS. Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здобувачів на екзамені здійснюються за такою шкалою:

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	<b>A</b>	відмінно	Зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	
74-81	<b>C</b>		
64-73	<b>D</b>	задовільно	
60-63	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До підсумкового (семестрового) контролю (екзамену) з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (практичних завдань, індивідуальних, презентацій, рефератів, тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Відповідальний працівник деканату у відомості проти прізвища такого здобувача робить позначку «недопущений».



## **6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **6.1. Зміст навчальної дисципліни**

#### **Змістовний модуль 1.**

#### **Теоретико-методологічні основи з питань організації транскордонного туризму**

**Тема 1. Сутність поняття транскордонного туризму та його місця в структурі міжнародного туризму. Соціально-економічна ситуація в Карпатському регіоні. Соціально-економічна сутність понять «транскордонний туристичний ринок», «транскордонний туризм», «транскордонний регіон». Міжрегіональні порівняння. Транскордонні порівняння.**

**Тема 2. Транскордонне співробітництво в системі інтеграційних процесів країн ЄС. Тенденції і динаміка зовнішньоекономічних операцій.**

Теоретичні засади формування поняття транскордонного співробітництва. Функції співпраці у транскордонному просторі. Форми ТКС. Тенденції і динаміка зовнішньоекономічних операцій. Закарпатська область в системі зовнішньоекономічних зв'язків. Основні напрями експортоорієнтованості економіки території дослідження. Характерні риси товарного експорту Закарпатської, Львівської, Івано-Франківської та Чернівецької областей з країнами ЄС. Транспортні послуги.

**Тема 3. Перспективи розвитку туристично-рекреаційної сфери Карпатського регіону.**

Особливості розвитку туризму та рекреації Карпатського регіону. Екологічне становище навколишнього середовища на території дослідження. Тенденції руху туристів та вантажів вздовж ділянки кордону Закарпатської, Львівської, Івано-Франківської та Чернівецької областей з країнами ЄС.

**Тема 4. Львівська область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.**

Особливості ЕГП Львівської області. Туристсько-рекреаційний потенціал. Динаміка руху туристичних потоків вздовж державного кордону з країнами ближнього зарубіжжя. Перспективи розвитку туризму на території дослідження.

**Тема 5. Івано-Франківська область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.**

Особливості ЕГП Івано-Франківської області. Туристсько-рекреаційний потенціал. Динаміка руху туристичних потоків вздовж державного кордону з країнами ближнього зарубіжжя. Перспективи розвитку туризму на території дослідження.

**Тема 6. Чернівецька область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.**

Особливості ЕГП Чернівецької області. Туристсько-рекреаційний потенціал. Динаміка руху туристичних потоків вздовж державного кордону з країнами ближнього зарубіжжя. Перспективи розвитку туризму на території дослідження.

#### **Змістовний модуль 2.**

#### **Практичні аспекти організації транскордонного туризму в межах Карпатського регіону Закарпатської області**

**Тема 7. Загальна характеристика існуючої мережі пунктів пропуску через державний кордон у Закарпатській області.**

Особливості ЕГП Закарпатської області. Туристсько-рекреаційний потенціал. Динаміка руху

туристичних потоків вздовж державного кордону з країнами ближнього зарубіжжя. Перспективи розвитку туризму на території дослідження. Загальнонаціональні та регіональні тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Аналіз розподілу пасажиро- та вантажопотоків через існуючі пункти пропуску по всій ділянці кордону.

### **Тема 8. Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-словацькій ділянці державного кордону.**

Аналіз розподілу пасажиро- та вантажопотоків через існуючі пункти пропуску на українсько-словацькій ділянці державного кордону.

Аналіз функціонування ПП «Малий Березний - Убля»

Аналіз функціонування ПП «Ужгород - Вишне-Немецьке»

Аналіз функціонування ПП «Павлове - Матшовце»

Аналіз функціонування ПП «Малі Селменці – Вельке Слеменце»

Аналіз функціонування ПП «Чоп (Страж) – Чіерна над Тисою»

### **Тема 9 . Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-угорській ділянці державного кордону.**

Аналіз розподілу пасажиро- та вантажопотоків через існуючі пункти пропуску на українсько-угорській ділянці державного кордону

Аналіз функціонування ПП «Чоп (Тиса) - Захонь»

Аналіз функціонування ПП «Чоп (Дружба) - Захонь»

Аналіз функціонування ПП «Соловка - Еперешке»

Аналіз функціонування ПП «Дзвінкове - Лонья»

Аналіз функціонування ПП «Косино - Барабаш»

Аналіз функціонування ПП «Лужанка - Берегшурань»

Аналіз функціонування ПП «Вилок - Тісабеч»

### **Тема 10. Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-румунській ділянці державного кордону.**

Аналіз розподілу пасажиро- та вантажопотоків через існуючі пункти пропуску на українсько-румунській ділянці державного кордону

Аналіз функціонування ПП «Дякове - Халмеу» (автом.)

Аналіз функціонування ПП «Дякове - Халмеу» (заліз.)

Аналіз функціонування ПП «Хижа – Тарна Маре»

Аналіз функціонування ПП «Тересва – Кимпулунг ла Тиса»

Аналіз функціонування ПП «Солотвино – Сігету Мармаціей»

Аналіз функціонування ПП «Ділове – Валя Вишеулуй»

### **Тема 11. Експортно-розрахункова оцінка функціонування мережі пунктів пропуску через державний кордон у Закарпатській області.**

Рівень розвитку транспортної інфраструктури. Коефіцієнт завантаженості діючих пунктів пропуску. Темп приросту/зниження потоків всіх категорій перетинів через державний кордон. Вагомість пункту пропуску в загальному обсязі пасажиро- та вантажопотоків.

### **Тема 12. Підсумково-узагальнююча лекція.**

Перспективи розвитку транскордонного співробітництва в галузі туризму Карпатського регіону. Транскордонні порівняння та умовисновки.

## 6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
<b>Змістовний модуль 1</b>								
<b>Теоретико-методологічні основи з питань організації транскордонного туризму</b>								
<i>Тема 1.</i> Сутність поняття транскордонного туризму та його місця в структурі міжнародного туризму. Соціально-економічна ситуація в Карпатському регіоні.	7	2	2	3				
<i>Тема 2.</i> Транскордонне співробітництво в системі інтеграційних процесів країн ЄС. Тенденції і динаміка зовнішньоекономічних операцій.	8	2	2	4				
<i>Тема 3.</i> Перспективи розвитку туристично-рекреаційної сфери Карпатського регіону.	8	2	2	4				
<i>Тема 4.</i> Львівська область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.	6	2	2	2				
<i>Тема 5.</i> Івано-Франківська область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.	6	2	2	2				
<i>Тема 6.</i> Чернівецька область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.	4	2		2				
<b>Разом за змістовним модулем 1</b>	<b>39</b>	<b>12</b>	<b>10</b>	<b>17</b>				
<b>Змістовий модуль 2</b>								
<b>Практичні аспекти організації транскордонного туризму України та Карпатському регіоні Закарпатської області</b>								
<i>Тема 7.</i> Загальна характеристика існуючої мережі пунктів пропуску через державний кордон у Закарпатській області.	8	2	2	4				
<i>Тема 8.</i> Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-словацькій ділянці державного кордону.	5	2	1	2				
<i>Тема 9.</i> Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-угорській ділянці державного кордону.	7	2	1	4				
<i>Тема 10.</i> Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-румунській ділянці державного кордону.	8	2	2	4				
<i>Тема 11.</i> Експортно-розрахункова оцінка функціонування мережі пунктів пропуску через державний кордон у Закарпатській області.	12	4	4	4				
<i>Тема 12.</i> Підсумково-узагальнююча лекція.		2						
<b>Разом за змістовним модулем 2</b>	<b>40</b>	<b>12</b>	<b>10</b>	<b>18</b>				
<b>Всього годин:</b>	<b>79</b>	<b>24</b>	<b>20</b>	<b>35</b>				

### 6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Тема 1.</i> Сутність поняття транскордонного туризму та його місця в структурі міжнародного туризму. Соціально-економічна ситуація в Карпатському регіоні.	2
2	<i>Тема 2.</i> Транскордонне співробітництво в системі інтеграційних процесів країн ЄС. Тенденції і динаміка зовнішньоекономічних операцій.	2
3	<i>Тема 3.</i> Перспективи розвитку туристично-рекреаційної сфери Карпатського регіону.	2
4	<i>Тема 4.</i> Львівська область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.	2
5	<i>Тема 5.</i> Івано-Франківська область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.	2
6	<i>Тема 6.</i> Чернівецька область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму. <i>Модульний контроль 1</i>	
7	<i>Тема 7.</i> Загальна характеристика існуючої мережі пунктів пропуску через державний кордон у Закарпатській області.	2
8	<i>Тема 8.</i> Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-словацькій ділянці державного кордону.	1
9	<i>Тема 9.</i> Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-угорській ділянці державного кордону.	1
10	<i>Тема 10.</i> Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-румунській ділянці державного кордону.	2
11	<i>Тема 11.</i> Експортно-розрахункова оцінка функціонування мережі пунктів пропуску через державний кордон у Закарпатській області.	4
12	<i>Тема 12.</i> Підсумково-узагальнююча лекція.	
	<b>Всього годин:</b>	<b>20</b>

### 6.4. Самостійна робота

	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
	<b>Модуль 1</b>		
1	<i>Тема 1.</i> Сутність поняття транскордонного туризму та його місця в структурі міжнародного туризму. Соціально-економічна ситуація в Карпатському регіоні.	3	
2	<i>Тема 2.</i> Транскордонне співробітництво в системі інтеграційних процесів країн ЄС. Тенденції і динаміка зовнішньоекономічних операцій.	4	
3	<i>Тема 3.</i> Перспективи розвитку туристично-рекреаційної сфери Карпатського регіону.	4	
4	<i>Тема 4.</i> Львівська область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.	2	
5	<i>Тема 5.</i> Івано-Франківська область в системі транскордонного	2	

	співробітництва в галузі туризму.		
6	<b>Тема 6.</b> Чернівецька область в системі транскордонного співробітництва в галузі туризму.	2	
	<b>Модуль 2</b>		
7	<b>Тема 7.</b> Загальна характеристика існуючої мережі пунктів пропуску через державний кордон у Закарпатській області.	4	
8	<b>Тема 8.</b> Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-словацькій ділянці державного кордону.	2	
9	<b>Тема 9.</b> Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-угорській ділянці державного кордону.	4	
10	<b>Тема 10.</b> Особливості функціонування пунктів пропуску на українсько-румунській ділянці державного кордону.	4	
11	<b>Тема 11.</b> Експортно-розрахункова оцінка функціонування мережі пунктів пропуску через державний кордон у Закарпатській області.	4	
12	<b>Тема 12.</b> Підсумково-узагальнююча лекція.		
	<b>Всього годин:</b>	<b>35</b>	

### Індивідуальні завдання

У межах навчальної дисципліни індивідуальна робота здобувача є *варіативною* і включає **наступні завдання:**

1. конспект із теми за заданим планом або планом, який здобувач розробив самостійно;
2. виконання практичних завдань;
3. підготовка проектів;
4. написання аналітичних записок;
5. підготовка реферату, презентація або есе з окремої теми, питання чи вузької проблематики, яку здобувач узгоджує з викладачем.

Підготовка реферату – один із перших видів дослідницької роботи здобувачів, що використовується у вищій школі. Даний вид роботи сприяє розвитку у здобувачів нахилу до пошукової, дослідницької діяльності та до творчого розв'язання навчально-виховних завдань освітнього закладу.

*Реферат* (від. лат. *refero* – повідомляю, доповідаю) – це стислий виклад у письмовому вигляді наукової літератури з теми, вчення, змісту книги тощо. Реферат також передбачає наявність доповіді на дану тему, що включає огляд наукових та інших джерел з обраної теми або виклад змісту пошукової роботи.

Важливо зазначити, що у рефераті необхідно не лише висвітлити відповідну інформацію, а й показати своє ставлення до неї. Реферат демонструє ерудицію дослідника, його вміння самостійно аналізувати, систематизувати, класифікувати й узагальнювати суттєву наукову інформацію.

Обсяг реферату визначається специфікою теми і змістом матеріалу, кількістю відомостей, їх науковою цінністю або практичним значенням. Рекомендований обсяг становить 10-20 сторінок друкованого тексту.

Процес підготовки реферату має містити в собі наступні етапи:

- Вибір теми.
- Вивчення спеціальної літератури за темою реферату.
- Складання плану.
- Добір і вивчення додаткових джерел та інформації з обраної теми.
- Добір практичного та статистичного матеріалу.
- Опрацювання зібраного матеріалу.
- Безпосереднє написання тексту реферату.
- Формулювання висновків.

- Оформлення реферату і списку джерел інформації.
- Самокритична оцінка змісту і виправлення помилок.
- Підготовка тез або доповіді до захисту реферату.
- Захист реферату (під час семінарського заняття, на студентській конференції та ін.).

Тему реферату здобувач вибирає у відповідності до рекомендацій викладача або ж самостійно, відповідно власного рівня підготовленості та здібностей, а також маючи на увазі перспективу подальшого використання реферату для написання курсових та підсумкових кваліфікаційних робіт. Вибір теми реферату здобувач повинен узгоджувати з викладачем.

Структура реферату вищого навчального закладу повинна складатися з таких частин:

- ✓ Титульна сторінка
- ✓ План
- ✓ Вступ
- ✓ Основна частина, яка складається з розділів, пунктів та підпунктів
- ✓ Висновки
- ✓ Список використаних джерел
- ✓ Додатки (за необхідності)

У вступі обґрунтовуються актуальність теми, її особливості, значущість з огляду на потреби суспільства та розвиток конкретної галузі науки або практичної діяльності.

В основній частині здійснюється огляд основних теоретичних та експериментальних досліджень з теми, зазначається, хто з учених вивчав дану проблему, які ідеї висловлював. Визначаються сутність проблеми, основні чинники, що зумовлюють розвиток явища або процесу, що вивчається, наводиться перелік основних змістовних аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, з'ясовуються причини їх слабого висвітлення.

Наступний етап передбачає поглиблений аналіз сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми, висвітлюються власні судження та думки відносно перспектив розвитку проблеми.

У висновках надаються узагальнені ідеї, думки, оцінки, пропозиції автора.

До списку використаних джерел включають публікації, звертаючи особливу увагу на публікації за останні 5-10 років, Інтернет-ресурси. Кількість використаних джерел у списку повинна становити не менше 10 праць, які оформлені відповідно до сучасних вимог оформлення бібліографії.

У додатках за необхідності наводяться формули, таблиці, схеми, якщо вони суттєво полегшують розуміння роботи.

Оцінюють реферат, спираючись на наступні критерії:

- відповідність теми змісту реферату;
- глибина і повнота розкриття теми;
- логіка викладення матеріалу;
- термінологічна чіткість;
- рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння її критично аналізувати;
- власне бачення проблеми автором, самостійний, творчий характер роботи;
- правильне оформлення реферату і списку використаних джерел;
- врахувати уміння автора відібрати найсуттєвіший матеріал для короткого виступу;
- якість презентації результатів реферативного дослідження.

## **7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
- програмне забезпечення :система електронного навчання Moodle;
- карта транспортних мереж Закарпаття, карти України та Закарпатської області та ін.

## РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### Основна література

1. Бучко Ж. Аналіз туристичних потоків України – Румунії у контексті транскордонного туризму / Ж. Бучко, Е. Антоняк // Географія та туризм: Науковий збірник / Ред. кол.: Я.Б. Олійник (відп. ред.) та ін. – К.: Альфа-ПІК, 2016. – Вип. 35. – С. 26-35.
2. Бучко Ж. Буковина етнотуристична: можливості та тенденції для транскордонного туризму / Ж. Бучко // Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи: Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Львів, 25 лютого 2016 р.). – Львів: ЛІЕТ, 2016. – С. 37-42.
3. Бучко Ж. Географічні аспекти транскордонного туризму в контексті євроінтеграції України/ Ж. Бучко // Туризм як пріоритетний напрям соціально-економічного розвитку регіону: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (23-24 квітня 2015 р.). – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2015. – С. 370-372.
4. Мальська М. П. Пріоритети розвитку туризму у польсько-українських відносинах / М. П. Мальська, О. П. Біланюк // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2012. – Вип. 29. Ч. 2. – С. 138-143.
5. Мальська М. П. Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність: монографія / М. П. Мальська, М. Й. Рутинський, Н. М. Паньків. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 268 с.
6. Мікула Н. А. Транскордонне співробітництво: посібник / Н. А. Мікула, В. В. Толкованов. – Київ: Крамар, 2011. – 259 с.
7. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи / Н. Мікула. – Львів: ІРД НАН України, 2003. – 222 с.
8. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія / Н. Мікула. – Львів: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.
9. Мікула Н. Національна доповідь «Сучасний стан та перспективи розвитку транскордонного співробітництва в Україні» ( Основні положення проекту) / Н. Мікула, В. Толкованов // Регіональна економіка. – 2010. – №3. – С. 7-19.
10. Bozhuk T. I., Buchko Z. I. Cross-Border Ukrainian-Hungarian Cooperation in the Sphere of Tourism / T. I. Bozhuk, Z. I. Buchko // Journal of Geology, Geography and Geoecology. Dnipro: Oles Gonchar Dnipro National University, 2018. – 27(1). – P. 35-42.
11. Brian I. Skinner. Ears Resources. – Prentice-Hall. Ins., Englewood cliffs, New Jersey, 1986. – 264 p.
12. Buchko Z. I. Cross-Border Tourism In Bukovina / Scientific Review of Physical Culture, volume 8, issue 1. – University of Rzeszów, 2018. – P. 37-42.
13. Buchko Z. Ethnic tourism potential of Bukovyna for the purposes of cross-border tourism / Zhanna Buchko, Stepan Rudenko, Valeriy Rudenko, Hanna Yermiia. // Часопис соціально-економічної географії. Вип. 20 (1). – Харків, 2016. – С. 75-79.
14. Buchko Z. Festivals and traditional holidays in the ethnic tourism in Chernivtsi region / Zhanna Buchko // Tourist Bucovina. Issue I. – Bucharest, 2015. – P. 128-133.
15. Miszczuk, A. (2002). Pogranicze polsko-ukraińskie a polityka zagraniczna III RP [Polish-Ukrainian borderland and foreign policy of the Third Polish Republic]. In R. Stemplowski, & A. Żelazo (Eds.), Polskie pogranicza a polityka zagraniczna u progu XXI wieku [Polish borderlands and foreign policy in the midst of the 21st century] (pp. 263-280). Warsaw, Poland: Instytut Spraw Międzynarodowych.
16. Polsko-Ukrayinska Strategiya Spivrobotnytstva na 2007-2015 rr. [Polish-Ukrainian Cooperation Strategy for 2007-2015]. Source: <http://ekosfera.org/faily/dokumenty-faily/polskoukrayinska-stratehiia-transkordonnoho-spivrobotnytstva-na-20072015-roky/>
17. Studzieniecki, T, Palmowski, T, Korneevets, V. (2016). The system of cross-border tourism in the Polish-Russia borderland. Procedia Economics and Finance 39, 545-552.
18. Studzieniecki, T, Spiriajevas, E. (2019). Cross-Border Tourist Destinations In Europe

- Genesis, Essence And Promotion. Proceedings of Varazdin 46th International Scientific Conference on Economic and Social Development – "Sustainable Tourist Destinations", 341-354, Varazdin 2019.

19. Turystyka w 2012 r. [Tourism in 2012] (2013). Retrieved from [https://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/KTS\\_turystyka\\_w\\_2012.pdf](https://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/KTS_turystyka_w_2012.pdf)

20. Turystyka w 2019 r. [Tourism in 2019] (2020). Retrieved from <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/>

### Додаткова література

1. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Carpathians // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu, Valeriy Rudenko. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 106 p.

2. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Bukovina's Subcarpathians // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 152 p.

3. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Chernivtsi // Zhanna Buchko, Oleksandr Korol, Yaroslav Skrypnyk, Yaroslav Smirnov. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 75 p.

4. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Cycling through Bukovina and Bessarabia // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 49 p.

5. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Equestrian Rotes in Bukovina // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 139 p.

6. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. Hikin Rotes // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 56 p.

7. Buchko Z. Bukovina: Unicity through diversity. The cross-border area // Zhanna Buchko, Vasile Efros, Liviu Popescu. – Suceava: University Publishing house, 2015. – 163 p.

### Інформаційні ресурси

1. Еврорегион «Донбасс» [Електронний ресурс]. – URL: [http://www.euroregion-donbass.ru/border\\_ru-ukr.php](http://www.euroregion-donbass.ru/border_ru-ukr.php)

2. Еврорегион «Слобожанщина» // Информационный портал Межрегионального приграничного сотрудничества. – [Електронний ресурс]. – URL: [http://euroregion.ru/?page\\_id=66](http://euroregion.ru/?page_id=66)

3. Еврорегион «Ярославна» // Информационный портал Межрегионального приграничного сотрудничества. – [Електронний ресурс]. – URL: [http://euroregion.ru/?page\\_id=64](http://euroregion.ru/?page_id=64)

4. Єврореґіон «Ярославна» [Електронний ресурс]. – URL: [http://forum-sumy.com/post\\_vroegon\\_jaroslavna.html](http://forum-sumy.com/post_vroegon_jaroslavna.html)

5. Єврореґіони на території України: сучасний стан та перспективи розвитку // Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації. – [Електронний ресурс]. – URL: [http://e-pidruchniki.com/content/802\\_Evroregioni\\_na\\_teritorii\\_Ukraini\\_sychasnij\\_stan\\_ta\\_perspektivi\\_rozvitku.html](http://e-pidruchniki.com/content/802_Evroregioni_na_teritorii_Ukraini_sychasnij_stan_ta_perspektivi_rozvitku.html)

6. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або властями / Мадридська конвенція. Мадрид. – 21 травня 1980 року // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_106](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_106)

7. Закон України «Про державний кордон» [Закон України «Про державний кордон» N 1777-ХІІ від 4 листопада 1991 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>

8. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» N 959-ХІІ від 16 квітня 1991 року (зі змінами та



доповненнями)] // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

9. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>

10. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

11. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» [Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» N 1562-VI від 25 червня 2009 року (зі змінами та доповненнями)] // Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>

12. Офіційний сайт громадської Організації Агентство Сталого Розвитку та Європейської Інтеграції «Єврорегіон Нижній Дунай». – [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.asdei.od.ua>

13. Офіційний сайт Єврорегіону «Буг». – [Електронний ресурс]. – URL: <http://euroregionbug.pl/index.php>

14. Офіційний сайт Єврорегіону «Дністер». – [Електронний ресурс]. – URL: <http://dnister.eu>

15. Офіційний сайт Єврорегіону «Карпати». – [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.euroregionkarpaty.com.ua>

16. Офіційний сайт Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна на 2007-2013 р.р. – [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.pl-by-ua.eu/ua,news,139>  
Офіційний сайт Центру транскордонної співпраці. – [Електронний ресурс]. – URL: <http://cts.org.ua/ru/example-pages/zagalni-vidomosti.html>

## Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_ / 20\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_\_).  
(потрібне підкреслити)  
протокол № \_\_\_\_ від « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_ / 20\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_\_).  
(потрібне підкреслити)  
протокол № \_\_\_\_ від « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_ / 20\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_\_).  
(потрібне підкреслити)  
протокол № \_\_\_\_ від « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_ / 20\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_\_).  
(потрібне підкреслити)  
протокол № \_\_\_\_ від « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_ / 20\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_\_\_).  
(потрібне підкреслити)  
протокол № \_\_\_\_ від « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище, ініціали)